

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางขึ้น ถึงความสำคัญของระบบโทรคมนาคมต่อการพัฒนาประเทศ สำหรับประเทศไทยซึ่งกำลังเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่เคยพึ่งผลผลิตทางเกษตรกรรมเป็นหลักมาเป็น ระบบเศรษฐกิจที่เกิดจากผลผลิตทางอุตสาหกรรม และงานบริการมากขึ้นนั้น ระบบโทรคมนาคมได้มีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ และได้กลายเป็นระบบสาธารณูปการที่จำเป็นยิ่งสำหรับสังคมไปแล้ว

ความต้องการของการบริการโทรคมนาคมจะมีเพิ่มมากยิ่งขึ้น ตามระดับการพัฒนาของประเทศ ความได้เปรียบของสังคมและความได้เปรียบในการประกอบกิจการทุกประเภทจะขึ้นอยู่กับระดับข่าวสารข้อมูลที่ได้รับ เนื่องจากข่าวสารช่วยทำให้ได้รับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร และช่วยให้ก้าวทันต่อความเคลื่อนไหวของสังคมแม้จะอยู่ห่างไกลกันก็ตาม ดังนั้นความสามารถในการรับส่งข่าวสารข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง และในราคาที่เหมาะสม จึงมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งหมายถึงการส่งข่าวสารผ่านสื่อ (Medium) ที่มีประสิทธิภาพได้แก่ระบบโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพนั่นเองส่งผลให้สถานภาพของระบบโทรคมนาคมในแต่ละประเทศ ถูกใช้เป็นดัชนีตัวหนึ่งสำหรับวัดคุณภาพชีวิตของสังคมเพื่อเปรียบเทียบกันในระหว่างประชาคมนานาชาติ

ในการพัฒนาระบบโทรคมนาคม นอกจากจะต้องใช้เงินทุนอย่างมหาศาลแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอีกด้วย ซึ่งเทคโนโลยีโทรคมนาคมได้มีการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาและสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่ง คืออุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคม จะสามารถสร้างงาน และทำเงินให้แก่ประเทศได้เป็นอย่างมาก ดังที่หลายประเทศได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องระดมกำลัง ระดมความคิด

สร้างความร่วมมือในทุกๆ ฝ่ายกันอย่างใกล้ชิดเพื่อพัฒนาระบบโทรคมนาคมของไทยให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศและให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศไทย

มองย้อนหลังไปในอดีตที่ผ่านมานับหลายสิบปี รัฐบาลไม่ว่ายุคสมัยใดมิได้ให้ความสำคัญทางด้านโทรคมนาคมมากนัก ดังจะเห็นได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพิ่งจะมีการกำหนดนโยบายทางด้านโทรคมนาคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 เท่านั้น และที่เขียนไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ก็เป็นเพียงย่อๆ สั้นๆ ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน รัฐบาลเพิ่งจะเริ่มมองเห็นและเขียนชัดเจนขึ้นในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ความจริงแล้วกิจการโทรคมนาคมต้องถือว่าเป็นโครงสร้างหลักในการพัฒนาประเทศทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เสมือนประปา ไฟฟ้า และรัฐจะต้องเข้าไปกำหนดนโยบายในลักษณะเชิงรุก เพื่อเร่งเร้าให้เกิดก่อนให้ทันกับความต้องการ มิใช่ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ในประเทศฝรั่งเศส รัฐบาลจะถือว่าการลงทุนทางด้านโทรคมนาคม เป็น Priority Project ที่รัฐบาลให้ความสนใจเท่าเทียมกับการพัฒนาทางการศึกษา เป็นที่น่าเสียดายที่สิ่งเหล่านี้มิได้ถูกหยิบยกมาในรัฐบาลหลายสมัยในอดีต จนทำให้กิจการโทรคมนาคมของประเทศค่อนข้างจะล่าช้าลง เมื่อเทียบกับประเทศสิงคโปร์หรือฮ่องกง

ผลจากการที่รัฐบาลไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทำให้หน่วยงานของรัฐที่ดูแลกิจการด้านโทรคมนาคม ได้แก่ กระทรวงคมนาคม องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย และกรมไปรษณีย์โทรเลข มักประสบปัญหาขาดแคลนเงินลงทุน ติดขัดกฎระเบียบที่เข้มงวดและระบบบริหารงานที่ขาดความคล่องตัว ส่งผลให้ระบบโทรคมนาคมของประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาได้ทันกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของธุรกิจ

ความขาดแคลนด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบโทรคมนาคมและทิศทางของกระแสโลกที่เน้นให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมได้ผลักดันให้รัฐบาลไทยเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาลงทุนดำเนินการด้านโทรคมนาคมอย่างไม่เคยมีมาก่อน ในรูปของการรับสัมปทาน แบบ BTO (Build - Transfer - Operate) จากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านโทรคมนาคม วิธีการที่เรียกกันว่า "BTO" คือ เอกชนที่เข้ามารับสัมปทานจะเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด และโอนทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐก่อน จึงเปิดให้บริการ ในต่างประเทศนั้น การที่จะให้สัมปทานธุรกิจโทรคมนาคมแก่เอกชน (การให้สัมปทานเป็นการแปรรูปเป็นเอกชนแบบหนึ่ง) จะต้องมีการแก้ไขกฎระเบียบหรือกฎหมายก่อน เนื่องจากกฎหมายด้านโทรคมนาคม จะให้สิทธิขาดในการดำเนินการแก่ภาครัฐเท่านั้น สำหรับในประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคม 5 ฉบับ ที่ให้อำนาจสิทธิในการดำเนินการแก่หน่วยงานของรัฐ 3 องค์การ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช 2477
2. พระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497
 - ให้อำนาจองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
3. พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2519
 - ให้อำนาจแก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย
4. พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477
5. พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ.2498
 - ให้อำนาจแก่กรมไปรษณีย์โทรเลข

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดและความสัมพันธ์ระหว่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ทั้ง 5 ฉบับ กับหน่วยงานของรัฐแล้วพบว่าทำให้สัมปทานแก่เอกชนนั้น ไม่ได้มีการแก้ไขกฎหมายก่อน แต่เป็นการให้สัมปทานแก่เอกชนโดยใช้ช่องว่างของ พ.ร.บ. ในการดำเนินการ เช่น การสื่อสารแห่งประเทศไทย สามารถให้สัมปทานแก่เอกชนโดยอาศัยมาตราในพ.ร.บ.การสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 ดังนี้

มาตรา 10 วรรค 6 ระบุว่า "ร่วมการทำงานหรือสมทบกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แห่งกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลใดๆ"

มาตรา 35 ระบุว่า " ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกให้ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำการในนามของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และ เป็นตัวแทนของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และเพื่อการนี้ ผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้ตัวแทนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา 9 หรือบุคคลใดๆปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด" ตัวอย่าง สัมปทานที่การสื่อสารแห่งประเทศไทยให้กับเอกชน เช่น การให้บริการวิทยุติดตามตัวระบบ Digital Display Paging เภรือขายบริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ 800 MHz (โทรศัพท์มือถือระบบ 800 MHz) เป็นต้น การให้สัมปทานแก่เอกชนในรูปแบบที่ให้เอกชนลงทุน และบริการเสมือนจ้างเอกชนมาบริหาร โดยเอกชนได้รับค่าจ้างเป็นสัดส่วนรายได้เสมือนเป็นค่าสัมปทาน ครั้งแรกเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2533 จากกรณีที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้ให้สัมปทานแก่เอกชนในการให้บริการสื่อสารข้อมูลระบบดาต้าเน็ต (DATANET)

ปัจจุบันการให้บริการโทรคมนาคมโดยภาคเอกชนในรูปของสัมปทานครอบคลุมประเภทบริการที่หลากหลาย ประกอบด้วยบริการโทรศัพท์พื้นฐาน บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเซลลูลาร์ บริการวิทยุติดตามตัว บริการโทรศัพท์พกพา บริการวิทยุคมนาคมเคลื่อนที่เฉพาะกิจ บริการโทรศัพท์สาธารณะแบบใช้บัตร บริการสื่อสารข้อมูล บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมโดยใช้สถานีภาคพื้นดินขนาดเล็ก บริการวิทยุสื่อสาร โครงการเคเบิลใยแก้วนำแสง เคเบิลใต้น้ำ และดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

จากการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศไทย ในระยะเวลาอันรวดเร็วเพียงไม่กี่ปีนับตั้งแต่รัฐเริ่มให้สัมปทานกับเอกชน เมื่อปีพ.ศ. 2533 เป็นต้นมา ได้มีการให้บริการทางด้านโทรคมนาคม รูปแบบต่างๆ มากมาย ผิดกับในอดีตตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2497 จนถึงปี พ.ศ. 2533 เป็นเวลา 36 ปี ได้ให้บริการและพัฒนาบริการทางด้านโทรศัพท์เพียงอย่างเดียว ดังนี้

2424 โทรศัพท์ในไทยครั้งแรก

โทรศัพท์ได้เข้ามาสู่ประเทศไทยครั้งแรก ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ เจ้ากรมกลาโหมในสมัยนั้น ได้ดำริให้นำโทรศัพท์มาติดตั้ง เพื่อใช้รับส่งข่าวเรือเข้า-ออก ระหว่างปากน้ำสมุทรปราการกับกรุงเทพฯ

2429 เริ่มมีผู้เช่าประมาณ 60 ราย

หลังจากที่กรมไปรษณีย์โทรเลข ได้รับโอนกิจการจากกรมกลาโหม มาดำเนินการและขยายกิจการ ทำให้ประชาชนในเขตกรุงเทพฯ และธนบุรีได้มีโอกาสใช้โทรศัพท์เป็นครั้งแรกด้วยเครื่องระบบแม็กเน็ต (Magneto System) หรือระบบไฟฟ้าประจำเครื่อง (Local Battery : LB) มีผู้เช่าทั้งสิ้นราว 60 คน ระยะทางสายยาวเพียง 86 กิโลเมตร ซึ่งใช้ติดต่อกันมาดังกล่าว 20 ปี

2450 ตั้งชุมสายโทรศัพท์ครั้งแรก

ชุมสายโทรศัพท์ระบบแรกที่ถูกผลิตขึ้นเป็นชุมสายกึ่งอัตโนมัติ ซึ่งนำระบบไฟกลาง ใช้พนักงานต่อ (Central Battery : CB) การติดต่อต้องผ่านพนักงานผู้ซึ่งทำหน้าที่ต่อสายระหว่างผู้เช่าทั้ง 2 ทาง โดยติดตั้งที่ ต. วัดเลียบ เรียกว่า “ โทรศัพท์กลางวัดเลียบ ” (ปัจจุบันอาคารถูกทุบทิ้งไปแล้ว)

2465 เพิ่มชุมสายรองรับ 900 เลขหมาย

กิจการโทรศัพท์ขยายตัวมากขึ้น เริ่มมีการติดตั้งโทรศัพท์กลางขนาด 900 เลขหมาย ที่บริเวณไปรษณีย์กลาง ต. บางรัก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนซึ่งที่เรียกว่า “โทรศัพท์กลางบางรัก”

2470 วางสายเคเบิลเชื่อมต่อวัดเลียบ-บางรัก

จากจำนวนผู้เช่าที่เพิ่มมากขึ้น 1,422 เครื่อง จึงต้องเพิ่มโทรศัพท์กลางบางรักขึ้นอีกแห่งหนึ่ง และในปีเดียวกันนี้ได้ทำการวางสายเคเบิลใต้ดินเชื่อมระหว่างโทรศัพท์กลางทั้ง 2 แห่ง

2471 ก้าวแรกของโทรศัพท์ทางไกล

บริการโทรศัพท์ได้ขยายขอบข่ายครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ ธนบุรี และยังสามารถใช้ติดต่อกับสมุทรปราการ นนทบุรี และนครปฐม

2478 เริ่มใช้ชุมสายระบบ Step by Step

กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม โดยพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้สั่งซื้อเครื่องชุมสายโทรศัพท์ระบบอัตโนมัติ Step by Step จากประเทศอังกฤษ เป็นชุมสายที่ผู้เช่าสามารถหมุนหน้าปัดถึงกันได้โดยตรง ทำการติดตั้งที่โทรศัพท์กลางวัดเลียบ 2,300 เลขหมาย และโทรศัพท์กลางบางรัก 1,200 เลขหมาย

2480 เปิดใช้ชุมสายอัตโนมัติครั้งแรก

เวลา 00.01 น. ของวันที่ 26 กันยายน 2480 ได้มีการตัดเปลี่ยนเลขหมาย และเปิดใช้ชุมสายอัตโนมัติเป็นครั้งแรก เปลี่ยนเครื่องโทรศัพท์เป็นหน้าปัดแบบหมุน กำหนดเลขหมาย 5 ตัวให้กับผู้เช่า ให้สามารถหมุนตัวเลขบนหน้าปัดติดต่อถึงกันได้เอง โดยไม่ต้องผ่านพนักงานต่อสาย เพิ่มชุมสายโทรศัพท์กลางขึ้น 2 แห่ง คือ เพลินจิต และสามเสน

2497 สถาปนาเป็นองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

24 กุมภาพันธ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงคมนาคม โดยแยกจากกองช่างโทรศัพท์ กรมไปรษณีย์โทรเลข ให้บริการโทรศัพท์ใน

เขตนครหลวงประกอบด้วยชุมสายโทรศัพท์วัดเลียบ บางรัก เพลินจิต และสามเสนจำนวน 10,000 เลขหมาย พนักงาน 732 คน ทรัพย์สินมูลค่าประมาณ 50 ล้านบาท

2502 เริ่มใช้ชุมสายอัตโนมัติ Cross Bar

สั่งซื้อชุมสายอัตโนมัติระบบ Cross Bar จากประเทศสวีเดน มาติดตั้งครั้งแรกในไทยที่ ชุมสายโทรศัพท์ชลบุรี 1,000 เลขหมาย

2503 รับโอนโทรศัพท์ในภูมิภาค

รับโอนโทรศัพท์ในส่วนภูมิภาคจากกรมไปรษณีย์โทรเลขครั้งแรก 10 ชุมสาย จำนวนเลขหมายประมาณ 1,600 เลขหมาย และครั้งที่ 2 จำนวน 37 ชุมสาย จำนวน 8,100 เลขหมาย พนักงานลูกจ้าง 2,656 คน

2507 ติดตั้งชุมสาย Cross Bar ในนครหลวงและรับโอนโทรศัพท์ทางไกล

นำชุมสาย Cross Bar มาติดตั้งที่ชุมสายชัยพฤกษ์เป็นแห่งแรกและที่ชุมสายโทรศัพท์ทุ่งมหาเมฆอีก 4,000 เลขหมาย

รับโอนงานโทรศัพท์ทางไกลเฉพาะในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากกระทรวงคมนาคม

2512 รับโอนโทรศัพท์ทางไกลส่วนที่เหลือ

รับโอนโทรศัพท์ทางไกลในส่วนที่เหลือ คือ ภาคเหนือ และภาคใต้ มาอยู่ในความรับผิดชอบโดยสมบูรณ์

2517 เปลี่ยนเลขหมายเป็นเลข 6 หลัก

22 มิถุนายน ดำเนินการตัดเปลี่ยนเลขหมายโทรศัพท์ (Cut Over) ในชุมสายระบบ Cross Bar จาก 5 ตัว เป็นเลขหมาย 6 ตัว ยกเว้นชุมสาย Step by Step 3 ชุมสาย คือ บางรัก พหลโยธิน และสามเสน จำนวน 50,000 เลขหมาย

2518 ให้บริการโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติ

เปิดให้บริการโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติเป็นครั้งแรก โดยไม่ต้องใช้พนักงานต่อระหว่าง เชียงใหม่-กรุงเทพฯ เมื่อเวลา 09.05 น. ของวันที่ 1 กันยายน 2518

2519 เปลี่ยนใช้เลขหมายโทรศัพท์ 7 ตัวในนครหลวง

24 เมษายน ตัดเปลี่ยนเลขหมายโทรศัพท์ในเขตนครหลวงจาก 5 ตัว และ 6 ตัว เป็นเลขหมาย 7 ตัวทั้งหมด และในเขตโทรศัพท์ภูมิภาคเป็นเลข 6 ตัวทุกชุมสาย

2520 เริ่มใช้เครื่องโทรศัพท์แบบกดปุ่ม

นำเครื่องโทรศัพท์ชนิดกดปุ่ม มาเปิดให้บริการเป็นครั้งแรกในเขตนครหลวง

2521 ให้บริการโทรศัพท์ไร้สาย

นำบริการโทรศัพท์ไร้สาย (Multi-Access Radio Telephone) มาให้บริการแก่ผู้อยู่นอกเขตพื้นที่ข่ายสายโทรศัพท์ทั่วประเทศ โดยให้บริการในรัศมี 30 กิโลเมตร รอบชุมสายที่ติดตั้งสถานีฐาน

2522 เปิดบริการโทรศัพท์สาธารณะแบบไม่มีผู้ดูแล

นำโทรศัพท์สาธารณะแบบผู้ใช้หยอดเหรียญ (Booth) และไม่มีผู้ดูแล มาติดตั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวง 100 เครื่อง และเปิดใช้โทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติทางเคเบิล แห่งที่ 2 กรุงเทพฯ-พญา

2523 ให้บริการโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติ

เปิดบริการ โทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติทั่วประเทศ พร้อมยกเลิกชุมสายระบบพนักงานต่อทุกแห่ง

2525 ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลอัตโนมัติ

สามารถเปิดบริการ โทรศัพท์ทางไกลสาธารณะอัตโนมัติครั้งแรกจำนวนประมาณ 20 แห่ง ในเขตนครหลวง และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั่วประเทศ

2526 เปิดใช้ชุมสายโทรศัพท์ระบบ SPC

ก้าวของวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีของระบบโทรศัพท์ เมื่อมีการนำระบบชุมสาย SPC (Stored Program Control) มาทดลองใช้ที่ชุมสายโทรศัพท์ภูเก็ตเป็นแห่งแรก พร้อมเปิดให้บริการ โทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติระหว่าง ไทย-มาเลเซีย

2527 เปิดบริการโทรศัพท์ต่างประเทศระบบอัตโนมัติ

เปิดให้บริการโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติระหว่างประเทศ ครั้งแรก สำหรับผู้เช่าในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งขึ้นกับชุมสาย ระบบ SPC

2529 นำโทรศัพท์เคลื่อนที่เข้ามาเป็นครั้งแรก

8 กรกฎาคม ทศท. นำโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ NMT (Nordic Mobile Telephone) 470 MHz เข้ามาเปิดให้บริการในไทยเป็นครั้งแรก โดยใช้ร่วมโครงข่าย SPC

ปรับปรุงระบบค้นหาเลขหมาย 13 และ 183 จากการเปิดสมุดโทรศัพท์ เป็นการใส่คอมพิวเตอร์ค้นหา (Computerized Directory Assistance System : CDAS) ซึ่งใช้เวลาเพียง 30 วินาที ในการค้นหาเลขหมาย

2530 ผู้เช่าซื้อเครื่องโทรศัพท์ได้เอง

เปิดโอกาสให้ผู้เช่าซื้อเครื่องโทรศัพท์ใช้เอง โดยต้องผ่านการรับรองคุณภาพจาก ทศท.

เปิดบริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท

เปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะยกเว้นค่าบริการ ติดตั้งที่ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ เพื่อบริการข้อมูลท่องเที่ยวแก่ชาวต่างชาติ

2531 ฉลองชัยสู่ 1 ล้านเลขหมาย

เฉลิมฉลองการติดตั้งโทรศัพท์ให้ผู้เช่ารายที่ 1 ล้านเลขหมาย

เปิดให้บริการพิเศษ SPC อันประกอบด้วย บริการเปลี่ยนเรียกเลขหมาย บริการเรียกซ้ำอัตโนมัติ บริการเลขหมายด่วน บริการรับสายเรียกซ้อน บริการเลขหมายย่อ และบริการประชุมทางโทรศัพท์

เปิดศูนย์บริการรับเรื่องร้องเรียน 189 ภายใน ทศท. เพลินจิต ให้บริการทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง

เปิดรับชำระค่าบริการโทรศัพท์ด้วยวิธีหักบัญชีเงินฝากผ่านธนาคาร

เปิดวงจรเคเบิลใต้น้ำ เพื่อให้บริการโทรศัพท์ทางไกล ระหว่าง ไทย-มาเลเซีย เส้นทาง ชุมพร-กวนตัน โดยความร่วมมือระหว่าง ทศท. กับ โทรคมนาคมมาเลเซีย

2532 เชื่อมโยงเครือข่ายด้วยเคเบิลใยแก้ว และไมโครเวฟ

ดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายโทรคมนาคมกับประเทศ มาเลเซีย ด้วยระบบเคเบิลใยแก้วนำแสง และระบบวิทยุไมโครเวฟ

ขยายบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระยะที่ 1 ให้ครอบคลุมพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

เปิดรับชำระค่าบริการผ่านเครื่อง ATM

เปิดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สาธารณะบนรถไฟเป็นครั้งแรก

ดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบภายในเครื่องโทรศัพท์สาธารณะสีฟ้า ให้สามารถบริการอัตโนมัติภายในท้องถิ่น และทางไกลในประเทศได้ ภายในเครื่องเดียวกัน

หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2533 องค์การโทรศัพท์ได้เริ่มเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ภายใต้สัมปทานขององค์การโทรศัพท์ ทำให้เกิดการขยายบริการได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้น พร้อมๆ กับการเกิดบริการใหม่ๆ กว้างขวางไปดังนี้

2533 เปิดบริการหลากหลายรูปแบบ

เปิดบริการพิเศษโทรศัพท์ทางไกลฟรี 088 (Toll Free 088) ซึ่งใช้ได้กับระบบ SPC

เปิดให้บริการสื่อสารข้อมูลโครงข่ายดาต้าเน็ต (Datatnet)

เปิดบริการโทรศัพท์ติดตามตัว (Paging) โฟนลิงค์ และ เพจโฟน

ดำเนินการติดตั้งเครื่องโทรศัพท์สาธารณะรุ่นใหม่ชนิดใช้เหรียญได้หลายขนาด ซึ่งสามารถให้บริการโทรศัพท์ภายในท้องถิ่น โทรศัพท์ทางไกลต่างจังหวัด และโทรศัพท์ทางไกลไปประเทศมาเลเซีย

เปิดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz

2534 พริ้งพร้อมด้วยเทคโนโลยี

เปิดบริการโทรศัพท์พกพา (Telepoint)

เปิดให้สัมปทานโทรศัพท์สาธารณะแบบใช้บัตร (Cardphone) ในเขตนครหลวง วาระระบบเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำในอ่าวไทย ระยะทาง 1,300 กิโลเมตร ใช้เป็นโครงข่ายพัฒนาระบบโทรคมนาคม การติดต่อสื่อสารทางภาคใต้ของประเทศ

เปิดโครงข่ายเคเบิลใยแก้วตามเส้นทางรถไฟสายหลักของประทศ 3 สายคือ สายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ และสายใต้ รองรับความต้องการใช้โทรศัพท์ทางไกลในเขตภูมิภาค และนครหลวง

เปิดบริการสื่อสารข้อมูลทางธุรกิจผ่านดาวเทียม (ISBN) เพื่อรับส่งข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ โทรสาร โทรศัพท์ และอื่น ๆ

เปิดบริการประชุมทางโทรศัพท์ผ่านจอภาพ (Teleconference)

2535 ก้าวสู่ 3 ล้านเลขหมาย

เปิดรับชำระค่าบริการโทรศัพท์ด้วยบัตรเครดิต โปธิเงิน-โพธิทอง ธนาคารไทยพาณิชย์

ขยายบริการโทรศัพท์ 3 ล้านเลขหมาย สำหรับในเขตนครหลวง 2 ล้านเลขหมาย และภูมิภาค 1 ล้านเลขหมาย

เปิดให้บริการวิทยุสื่อสารเคลื่อนที่เฉพาะกลุ่มธุรกิจ (Trunk Mobile Radio)

2536 ขยายบริการและโครงการใหญ่

ติดตั้งโทรศัพท์ในโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท ซึ่งกำหนดติดตั้งกว่า 7 พันตำบลทั่วประเทศ

เปิดให้บริการ โทรศัพท์สาธารณะทางไกลต่างประเทศชนิดหยอดเหรียญ (International Subscriber Dialing Coin Phone : ISD)

เปิดให้บริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN)

เปิดบริการระบบข้อมูลธุรกิจ (Videotex)

เปิดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สาธารณะแบบใช้บัตรบนรถโดยสารปรับอากาศรุ่นใหม่ (ใช้ก๊าซธรรมชาติ NGV) โดยเชื่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 470 MHz เข้ากับ Card Phone

2537 ปีส่งเสริมคุณภาพบริการ

เปิดให้บริการดาวเทียมไทยคม ดาวเทียมดวงแรกของไทยเป็นครั้งแรก

เปิดให้บริการโทรศัพท์ในโครงการพัฒนากิจการโทรคมนาคมในพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะ แหลมฉบัง จ. ชลบุรี และ นานตาพุด จ. ระยอง (Teleport)

เปิดบริการ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศอัตโนมัติไทย-ลาว ด้วยรหัส 007

ทดลองเปิดให้บริการ “ วิดีสาร ” (Videotex) อย่างเป็นทางการร่วมกับบริษัท
ไลน์เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด

เปิดให้บริการโทรศัพท์ติดตามตัวรายที่ 3 ในชื่อ “ World Page ”

ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะทางไกลต่างประเทศ

เปิดให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทด้วยระบบดาวเทียม

จากวิวัฒนาการทางการดำเนินการดำเนินการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่ง
แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการด้านโทรคมนาคมของไทย ในช่วงเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2450 เป็นปีที่ตั้ง
ชุมสายโทรศัพท์เป็นครั้งแรก จนถึงปี พ.ศ. 2537 ปีที่ดาวเทียมดวงแรกของไทยขึ้นสู่อวกาศ ร่วม
เป็นเวลา 87 ปี ในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถแยกเป็นวิวัฒนาการได้ 2 ช่วง กล่าวคือ ช่วงแรก
ระหว่างปี พ.ศ. 2450-2533 เป็นเวลา 83 ปี เป็นช่วงที่ดำเนินการกิจการโดย ทสท. ช่วงที่สองตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2533 ถึง 2537 เป็นเวลา 4 ปี เป็นช่วงที่เอกชนให้บริการในช่วงแรกเป็นการให้บริการเฉพาะ
โทรศัพท์เท่านั้น โดยพัฒนานั้นหนักทางด้านบริการขยายบริการ เช่นปี พ.ศ. 2531 สามารถให้บริการ
ได้ถึง 1 ล้านเลขหมาย นอกจากนั้นก็จะเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการใช้โทรศัพท์ให้สะดวกขึ้น
ดังเช่นในปี พ.ศ. 2533 เปิดให้บริการโทรศัพท์ทางไกลอัตโนมัติ คือสามารถโทรตรงจากบ้านไปสู่
ปลายทางที่เป็นทางไกลต่างจังหวัดได้โดยไม่ต้องโทรเข้าศูนย์บริการโทรศัพท์ทางไกลของ ทสท.
ก่อน เพื่อให้ศูนย์เป็นผู้ต่อให้ เป็นต้น แต่หลังจากที่เปิดให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการ
โทรศัพท์ พบว่า มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาอันสั้น ทั้งในด้านการให้บริการโทรศัพท์
ด้านบริการเสริมต่างๆ ที่เกิดจากกิจการโทรศัพท์ เช่น บริการเพจเจอร์ บริการโทรศัพท์มือถือ
บริการเคเบิลทีวี บริการส่งข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ เป็นต้น กล่าวโดยสรุป คือ สามารถขยายบริการ
ได้ทั่วประเทศถึงมากขึ้น และมีบริการหลากหลายมากขึ้นด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยซึ่งทำงานด้านประชาสัมพันธ์อยู่ที่กลุ่มชินวัตร อัน
เป็นหนึ่งในบริษัทเอกชนที่ดำเนินการด้านโทรคมนาคมภายใต้สัมปทานจาก ทสท. ซึ่งผู้วิจัยต้อง
ทำงานร่วมกับทสท.และบริษัทย่อยในกลุ่มชินวัตร ทำให้สนใจที่จะศึกษารายละเอียดต่างๆ ในด้าน
การสื่อสารโทรคมนาคมของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของบทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการ
พัฒนาโทรคมนาคมของประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน
ของบริษัทเอกชนต่างๆต่างกันในธุรกิจโทรคมนาคมต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. รัฐมีนโยบายและแผนพัฒนาระบบโทรคมนาคมของประเทศไทยอย่างไร

2. ภาคเอกชนมีการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมอย่างไร
3. ภาคเอกชนมีบทบาทอย่างไร ในการพัฒนาโทรคมนาคมของประเทศไทย
4. บทบาทดังกล่าวส่งผลต่อสังคมอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายและแผนของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของภาคเอกชน (กลุ่มชินวัตร , กลุ่มยูคอม , กลุ่มทีเอ และกลุ่มจัสมิน)
3. เพื่อศึกษาบทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนาโทรคมนาคมของประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากบทบาทของภาคเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยบทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนาโทรคมนาคมของประเทศไทยศึกษา โดยกำหนดระยะเวลาเริ่มตั้งแต่หน่วยงานของรัฐให้สัมปทานแก่เอกชนครั้งแรกคือ เมื่อปี พ.ศ. 2533 จนถึงเมื่อสัมปทานโทรคมนาคมที่สำคัญคือ ดาวเทียมเริ่มให้บริการเมื่อปี พ.ศ. 2537

ข้อสันนิษฐาน

1. ภาครัฐมีข้อจำกัดในการพัฒนาและขยายการบริการจึงเปิดให้เอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยการให้สัมปทาน
2. เอกชนมีบทบาทในการพัฒนาและขยายบริการด้านโทรคมนาคมด้วยการแข่งขันทางด้านการตลาด เทคโนโลยี ความหลากหลายของบริการตลอดจนให้บริการที่ดีและรวดเร็ว
3. เอกชนมีบทบาทในการพัฒนาสังคมด้วยการให้บริการที่ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

นิยามศัพท์

-บทบาท	หมายถึง	สิ่งที่ต้องทำตามภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง
- ธุรกิจโทรคมนาคม	หมายถึง	ธุรกิจเกี่ยวกับการส่งผ่านข้อมูล มสข สี เสียง และภาพผ่านทางสาย (Wireline) วิทยุ โทรทัศน์

นิยามศัพท์

		โทรเลข เป็นต้น และไร้สาย (Wireless) เป็นการส่งผ่านคลื่นในอากาศ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ , การสื่อสารผ่านดาวเทียม เป็นต้น
- ภาคเอกชน	หมายถึง	หน่วยงานเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคม ได้แก่ กลุ่มชินวิตร กลุ่มยูคอม กลุ่มทีเอ และกลุ่มจัสมิน
- ภาครัฐ	หมายถึง	หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการให้บริการทางด้านโทรคมนาคม ได้แก่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย และกระทรวงคมนาคม
- การพัฒนา	หมายถึง	การทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือการทำให้เกิดการเคลื่อนไหวไปตามสภาพสังคมโดยผ่านช่วงระยะเวลาหนึ่ง ไปสู่อีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผนกลยุทธ์ทางด้านประชาสัมพันธ์ของบริษัททางด้านโทรคมนาคม
2. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหน่วยงานด้านโทรคมนาคมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการปฏิบัติงานร่วมกับภาครัฐ
3. เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในยุทธศาสตร์เปิดการแข่งขันเสรี
4. เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทโทรคมนาคมของไทย